

- Н. Бузиньєр, Ф. Доблер и др. - М.: Изд-во ВЦСПС, 1924. - 536 с.
14. Условия работы в научных библиотеках // Науч. работник. - 1926. - № 2. - С. 61-69.
15. Проти з'єднання бібліотек // Культура і побут. - 1928. - 17 листоп. - С. 67. - (дод. до газ. «Вісті» ВУЦВК; № 45).
16. Чи потрібна в столиці Центральна наукова бібліотека // Комуніст. - Х., 1928. - 26 серп.
17. Харківська Центральна наукова бібліотека: Як обслуговуються читачі // Комуніст. - Х., 1928. - 9 верес.

18. Чи варто об'єднувати: З приводу ст. т. Годкевича «Якої бібліотеки потребує столиця» // Культура і побут. - 1928. - 22 верес. - (дод. до газ. «Вісті» ВУЦВК; № 38).

Неопубліковані

19. Библиотеки и руководство детским чтением. - 42 с. - (Без першого арк.).
20. Деятельность библиотечного кружка при Центральной научно-учебной библиотеке в 1926 году. - Х., 1926. - 4 с.
21. История русской библиотеки в дореволюционное время: Очерки. - Х., [1925-1927]. - 14 с.

22. Не можна відкладати на довгий час наукову організацію праці по наукових бібліотеках - Х., [1925-1927]. - 14 с.
23. Не пора ли научным библиотекам приступить к научной организации труда. - Х., [1924-1925]. - 16 с.
24. Размещение книг в библиотеке. - Х., [1903]. - 32 с.
25. [О методах библиографического ознакомления с книгой]. - Х., [Б.г.]. - 12 с.

Після того, як стаття про К.І.Рубинського була надіслана до журналу, в Державнім архіві вищих органів влади в Києві ми натрапили на анкетний листок, заповнений ним особисто (орієнтовно 1926 р.) для Наркомосу.

Цей документ розповів про те, чого не знали не тільки фахівці, а й навіть рідні Рубинського.

Відповіді на анкетні питання розкрили нам особу бібліотекознавця в новому світлі, дали змогу уточнити важливі факти його біографії. Передусім ми впевнилися в тому, що К.Рубинський - наш співвітчизник, українець, і народився він не в Пензі, як стверджує його дочка, а в м. Балті Подільської губернії (нині Одеська обл.). Звідти витоки його блискучого знання рідної мови, на яку він перекладав у 1928-30 рр. твори Золя. Це одні з

перших перекладів творів французького письменника українською мовою, високо оцінені критикою.

Анкета - фактичне свідчення про ті складні часи. Її автор змушений приховувати деякі факти біографії (соціальне походження, факт нагороди ще в 1897 р. орденом св. Станіслава III ст. тощо).

З властивою йому скромністю Рубинський не перераховує своїх праць (на той час їх було понад два десятки), а вказує тільки монографію «Библиотека Харьковского университета за 100 лет ее существования».

Саме цей документ точно окреслює для історії Центральної наукової бібліотеки хронологічні рамки діяльності Рубинського на посаді директора, підтверджуючи, що його було «зміщено з посади завідувача»* в 1922 р., після чого він до 1926 р.

працював старшим бібліотекарем.

Головною професією, читаємо далі, «що на її засоби існується» завжди («до всіх революцій і дотепер», а це майже 40 років), була «бібліотекарська». На запитання «В якій галузі вважали б своє користування більш відповідним» К.Рубинський зазначає: «в бібліотекознавстві». В цій відповіді - його незмінна відданість справі всього життя.

Нові відомості про життєвий шлях та діяльність одного з фундаторів українського бібліотекознавства К.Рубинського збагачують створювану нині історію ХЦНБ.

* На той час, згідно з «Тарифікацією робітників освіти», ЦНБ була єдиною бібліотекою в Україні, яку очолював директор.

АДРЕСА ДОСВІДУ

Ганна Вальдовська

До бібліотеки часто звертаються читачі з фактографічними запитаннями: куди піти вчитися, просять підказати адреси підприємств, фірм, центрів зайнятості населення, відомості про законодавчі матеріали, визначення окремих термінів - юридичних, економічних тощо. Донедавна бібліотекарям достатньо було наявної довідкової літератури. Але сьогодні потребує термінової відповіді на запитання читачів. Щоб виконати фактографічну довідку, доводиться переглядати книжкову продукцію, періодику тощо. Накопичену інформацію потрібно було десь зберігати. Це спонукало до створення фактографічних картотек, досьє, автоматизованих баз даних фактографічної інформації.

У Донецьку на основі обласних бібліотек (для дорослих, юнацтва та дітей) організовано й проведено для бібліографів області семінар-практикум «Фактографічна інформація в бібліотеці та шляхи її доведення до читачів».

До питання про фактографічну інформацію

Мета семінару: обґрунтувати виняткове значення фактографічної інформації в процесі обслуговування читачів, навчити бібліографів методам збирання та збереження її в бібліотеці, а також методам доведення до користувача.

На практичних заняттях в обласній науковій бібліотеці ім. Н.Крупської учасники семінару ознайомилися з банком даних фактографічної інформації у формі фактографічних картотек, алфавітно-предметної картотеки до законодавчих матеріалів України, автоматизованої інформаційно-пошукової системи «Закон». За допомогою останньої можна одержати відомості про назву документа, джерело його публікації, прочитати текст. Зав. відділом краєзнавчої літератури й бібліографії Т.Дрьомова проаналізувала методику краєзнавчої фактографічної картотеки «Історія міста...». На перегляді літератури були показані довідкові та бібліографічні матеріали. Відбулися практичні заняття також в обласній бібліотеці для юнацтва: зав.

інформаційно-бібліографічним відділом Н.Помітун детально розповіла про види фактографічних картотек для молоді та методику їх ведення, зав. абонементом обласної бібліотеки для юнацтва О.Медведєва - про методику фактографічного пошуку, зав. бібліографічним відділом обласної бібліотеки для дітей В.Стебліна - про систему задоволення фактографічних запитів читачів-дітей та керівників дитячого читання, про методику поповнення довідково-бібліографічного апарату для юні фактографічною інформацією.

Головний бібліограф обласної наукової бібліотеки Л.Купесок проконсультувала колег, які форми й методи найбільш прийнятні для доведення фактографічної інформації до споживача.

Підкреслимо, що тема семінару нова, не розроблена в методичній літературі, тому методика підготовки, проведення, зміст заходу ґрунтувався на власному досвіді організаторів та учасників.